

MESTO PRIEVIDZA

Materiál mestského zastupiteľstva

AD 1383

Materiál MsZ č. 49/24

Mestská rada: 12.08.2024

Mestské zastupiteľstvo: 26.08.2024

Názov materiálu: Aktualizácia koncepcie rozvoja športu v meste Prievidza na roky 2021 - 2031

Predkladá: JUDr. Katarína Macháčková, primátorka mesta

Prerokované: Mgr. Alojz Vlčko, prednosta MsÚ

Spracovali: Ing. Branislav Bucák, predseda komisie
Mgr. Dalibor Snoha, referent kancelárie primátorky mesta

Napísal: Mgr. Dalibor Snoha, referent kancelárie primátorky mesta

V Prievidzi dňa 24.7.2024

Dôvodová správa:

Komisia športu, mládeže a voľnočasových aktivít na svojom zasadnutí prijala uznesenie o potrebe aktualizácie koncepcie rozvoja športu v meste Prievidza na roky 2021 – 2031.

Koncepcia rozvoja športu v meste Prievidza na roky 2021 - 2031 bola prijatá s cieľom vytvoriť ucelený rámec pre podporu a rozvoj športu v našom meste. S ohľadom na to, že koncepcia je živý dokument, aktualizácia je nevyhnutná na to, aby reflektovala súčasné stav športovej infraštruktúry, trendy a potreby v oblasti športu. Táto aktualizácia prispeje k zlepšeniu kvality športového života v meste a posilneniu jeho postavenia ako centra športu na regionálnej úrovni.

Návrh na uznesenie:

číslo:

Mestská rada

- I. berie na vedomie
návrh Aktualizácie koncepcie rozvoja športu v meste Prievidza na roky 2021 – 2031
- II. odporúča – neodporúča MsZ
schváliť Aktualizáciu koncepciu rozvoja športu v meste Prievidza na roky 2021 - 2031

číslo:

Mestské zastupiteľstvo

- I. berie na vedomie
návrh Aktualizácie koncepcie rozvoja športu v meste Prievidza na roky 2021 – 2031
- II. schvaľuje – neschvaľuje
Aktualizáciu koncepciu rozvoja športu v meste Prievidza na roky 2021 – 2031

AKTUALIZÁCIA KONCEPCIE ROZVOJA ŠPORTU V MESTE PRIEVIDZA NA ROKY 2021 – 2031

V Prievidzi 12. júla 2024

OBSAH

ÚVOD.....	- 5 -
1. ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU.....	- 7 -
1.1 Sieť škôl a školských zariadení v pôsobnosti mesta.....	- 7 -
1.1.2 Šport v školách.....	- 8 -
1.2 Športová infraštruktúra.....	- 9 -
1.2.1 Vonkajšie športoviská.....	- 9 -
1.2.2 Uzavreté športoviská	- 11 -
1.3 Športové kluby	- 12 -
1.3.1 Pohľad športových klubov.....	- 13 -
1.3.2 Financovanie športových klubov a aktivít z rozpočtu mesta.....	- 14 -
1.5 Športové podujatia v meste.....	- 15 -
1.6 Postoj verejnosti k športovaniu.....	- 16 -
2. STRATEGICKÁ ČASŤ.....	- 19 -
2.1 Programová časť	- 19 -
2.1.1 Rozvoj rekreačného športu.....	- 20 -
2.2 Systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu.....	- 21 -
ZÁVER	- 22 -
Príloha č. 1	- 24 -
Príloha č. 2	- 25 -
Príloha č. 3	- 26 -

ÚVOD

Cieľom Koncepcie rozvoja športu v meste Prievidza na roky 2021 – 2031 je zjednotiť športovú verejnosť v meste pri riešení aktuálnych problémov a hľadať ich spoločné východiská. Je dôležité, aby v Prievidzi bolo športu priznané zaslúžené spoločenské postavenie. Telo-výchovné a športové organizácie predstavujú jedno z najmasovejších hnutí v meste. Šport má preto pre mesto priamy aj nepriamy ekonomický efekt, no predovšetkým ide taktiež o výchovný aspekt našej mládeže. Koncepcia športu je tvorená v intencích kompetencií obce v oblasti športu, ktoré sú upravené legislatívne, ako aj priorít mesta v oblasti športu.

Pôsobnosť koncepcie športu sa vzťahuje na vrcholový, výkonnostný a rekreačný šport organizovaný a prevádzkovaný v aglomerácii mesta Prievidza.¹ Účelom koncepcie športu je zo strany mesta Prievidza podporovanie športových klubov a aktivít podporujúcich zdravie občanov mesta, a to najmä:

- a) kladenie zvláštnych priorít na vytváranie čo najvhodnejších podmienok pre tradične najpopulárnejšie športy na Slovensku – futbal a ľadový hokej, basketbal, volejbal a úpolové športy,
- b) podporovanie mládežníckeho športu a športových talentov
- c) zabezpečovanie účelnej koordinácie a propagácie športových aktivít v meste,
- d) vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj a podporu telesnej kultúry,
- e) zamedzovanie nehospodárному a neefektívному vynakladaniu verejných financií v oblasti športu,
- f) podpora a budovanie vzťahu k športu a pohybovým aktivitám v školských a predškolských zariadeniach,
- g) podpora športových tried.

Pri tvorbe koncepcie boli zohľadnené materiály:

- a) Zákon č. 440/2015 Z. z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý definuje verejný záujem v športe ako podporu a rozvoj hromadného športu detí a mládeže, zabezpečenie prípravy a účasti reprezentácie Slovenskej republiky na významnej súťaži, ochranu integrity športu a podporu zdravého spôsobu života
- b) Článok 6 písm. e) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), podľa ktorého má Únia právomoc vykonávať činnosti na podporu, koordináciu alebo doplnenie činnosti členských štátov v oblasti vzdelávania, odborné vzdelávania, mládeže a športu v časti vzdelávania a odborného vzdelávania mládeže v oblasti športu
- c) Biela kniha o športe, prijatá v roku 2007 Európskou komisiou, ktorá vyzdvihuje spoločenský a hospodársky význam športu

¹ Koncepcia športu sa nevzťahuje na spravovanie majetku športových klubov, ak nie je ďalej uvedené inak, a na investičné aktivity klubov.

Koncepciu rozvoja športu v meste Prievidza na roky 2021 – 2031 tvorí analytická a strategická časť. Analytickú časť dotvárajú názory riaditeľov škôl, predstaviteľov športových klubov pôsobiacich na území mesta i postoj verejnosti k športovaniu, ktoré sme získali prostredníctvom dotazníkov. V strategickej časti dokumentu sú následne uvedené priority vyplývajúce z identifikovaných problémov a návrhov ich riešenia.

1. ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU

Samospráve na základe § 64 Zákona č. 440/2015 Z. z. o športe vyplýva povinnosť vypracovať koncepciu rozvoja športu na podmienky obce. Okrem toho sa podľa daného zákona obec zaväzuje podporovať výstavbu, modernizáciu, rekonštrukciu, údržbu a prevádzkovanie športovej infraštruktúry v obci v spolupráci so športovými organizáciami a zabezpečovať využívanie športovej infraštruktúry v základných školách, ktorých je zriaďovateľom, a športovej infraštruktúry vo vlastníctve alebo v správe obce na šport pre všetkých, so zameraním na mládež, najviac za náklady s tým spojené. Zároveň v obci podporuje organizovanie súťaží športu pre všetkých, športu pre zdravotne znevýhodnených, podieľa sa na vytváraní podmienok na vykonávanie športu pre všetkých a športu zdravotne postihnutých v obci, oceňuje športovcov a športových odborníkov pôsobiacich v obci.

Možno konštatovať, že mesto Prievidza relatívne úspešne napĺňa ciele koncepcii priatých v predchádzajúcim období. Značný záujem samosprávy o prosperitu v oblasti športu dosvedčujú nielen investície do revitalizácie športovísk, ale aj výška finančných prostriedkov, ktoré sú v rámci rozpočtu mesta každoročne vyčleňované na podporu aktivít športových organizácií.

Prínosom predkladanej koncepcie sú identifikované problémy a navrhované riešenia zo strany zainteresovaných subjektov ako riaditelia škôl, predstavitelia športových klubov i širšia verejnosť, ktorí v prieskume reflektovali súčasnú situáciu v oblasti športu. Je zrejmé, že predstavy všetkých oslovených o rozvoji športu v meste Prievidza nemusia byť totožné, preto si tento dokument nenárokuje na definitívny spôsob určujúci ďalší vývoj prostredníctvom konkrétnych opatrení, ale vymedzuje oblasti a priority na obdobie 10 rokov, ktoré zohľadňujú záujem spoločnosti.

1.1 Siet' škôl a školských zariadení v pôsobnosti mesta

Jedným z významných činiteľov ovplyvňujúcich zdravie človeka je rozvoj pohybových zručností už v predškolskom veku. Medzi najaktívnejšie prvky podieľajúce sa na rozvoji osobnosti dieťaťa patrí rodina a (pred)školské zariadenia. Úlohou samosprávy je v tejto súvislosti zabezpečiť vhodné materiálne a technické podmienky pre rozvoj pohybovej aktivity v rámci sústavy škôl a školských zariadení.

Mesto Prievidza má v súčasnosti v zriaďovateľskej pôsobnosti 9 materských škôl, 6 základných škôl, základnú umeleckú školu a centrum voľného času. Na území mesta sa nachádza aj súkromná základná škola, cirkevná škola a 5 stredných škôl.

Telesná výchova a šport v rámci štruktúry základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta sú realizované v súlade so štátnym vzdelávacím programom ISCED 1 a ISCED 2 a školskými vzdelávacími programami ako povinný vyučovací predmet v priestoroch športovo-výchovných areálov a telovýchovných zariadení – telocviční.

Každá základná škola v meste má vlastnú telocvičnu i vonkajšie ihrisko, ktoré sú využívané v do obedňajších hodinách v rámci vyučovacieho procesu a popoludní športovými klubmi i verejnosťou. Ihriská základných škôl sú postupne obnovované tak, aby bolo zabezpečené ich multifunkčné využitie. Telocvična a ihrisko sa nachádzajú aj v Centre voľného času. Súčasťou materských škôl je školský areál s hracími prvkami, ktoré sú však výlučne určené pre deti navštievujúce príslušnú materskú školu.

Priestory telocviční škôl a školských zariadení v pôsobnosti mesta postupne prechádzajú rekonštrukciou, pričom sú zohľadňované potrebné parametre pre kvalitnú pohybovú aktivitu a športovú prípravu.

1.1.2 Šport v školách

Do prieskumu za zapojilo šesť základných škôl a päť stredných škôl. Dotazník obsahoval desať otvorených otázok (*Príloha č. 1*).

Podľa odpovedí možno konštatovať, že školy dodržiavajú odporúčaný štátny vzdelávací program – vyučujú 2 hodiny telesnej výchovy týždenne. Hodiny telesnej výchovy navyše iba **ZŠ Malonec-palská**. Školy zaraďujú do vyučovacieho procesu telesnej výchovy netradičné aktivity i pomôcky, a to najmä tanec, frisbee, ringo a fitlopty. Krúžky v školách sú zamerané na turistiku a športové hry². Školy organizujú zväčša vlastné krúžky zamerané na rozvoj pohybových zručností, externé subjekty organizujú krúžky najmä v **ZŠ Dobšinského**. Do krúžkovej činnosti v základných školách je naviac zapojených žiakov v **ZŠ Sama Chalupku**, do krúžkovej činnosti v stredných školách je najviac žiakov zapojených v **SOŠ T. Vansovej**.

² podľa vied o športe medzi športové hry zaraďujeme basketbal, volejbal, hádzanú, futbal, hokej a pod.

Najvyšší počet žiakov osloboodených od telesnej výchovy v stredných školách je v **SOŠ Kulinčiaka** (4,9 %), najvyšší počet žiakov osloboodených od telesnej výchovy v základných školách je v **ZŠ Malonec-palská** (6 %).

V rámci športovej infraštruktúry majú školy k dispozícii najmä telocvične, cvičebne (menšie miestnosti určené na vybrané aktivity) a multifunkčné ihriská. Riaditelia škôl vnímajú potrebu obnovy priestorov určených na športovanie, pričom stredné školy navrhujú rekonštruovať najmä priestory v interiéri a základné školy navrhujú rekonštruovať najmä priestory v exteriéri.

Vo všeobecnosti hodnotia školy prácu so športovými klubmi pozitívne. V rámci zvýšenia záujmu žiakov o šport navrhujú školy **zlepšiť podmienky na športovanie a vybavenie**, ako aj **rozvíjať ďalšiu spoluprácu so športovými klubmi**. Zaujímavosťou je, že riaditelia škôl zastávajú prevažne **pozitívny názor na testovanie telesnej zdatnosti žiakov**.

1.2 Športová infraštruktúra

Mesto Prievidza ponúka široké spektrum možností pre realizovanie športových aktivít. Obyvatelia môžu využiť voľne dostupné vonkajšie športoviská pre rekreačný šport i uzavreté športoviská, ktoré vytvárajú dostatočné podmienky nielen pre oddychový šport.

Športové areály spravuje mestská spoločnosť Technické služby mesta Prievidza s. r. o. Športoviská sú postupne rekonštruované tak, aby spĺňali súčasné štandardy pre čo najlepší športový výkon.

1.2.1 Vonkajšie športoviská

Na území mesta Prievidza existuje viacero možností športových aktivít voľne dostupných pre verejnosť. Obyvatelia majú k dispozícii 43 **športových ihrísk**, 30 **stolnotenisových**, 10 **workout a posilňovacích ihrísk**, 3 **petangové ihriská** a jeden **skatepark**. V zimných mesiacoch je v prevádzke aj vonkajšia **ľadová plocha**, ktorá je umiestnená v historickom centre mesta a dostupná širokej verejnosti.

Jednou z posledných významných investícií nielen v meste, ale aj v regióne je výstavba **cyklotrasy**, ktorá je realizovaná vo viacerých etapách, pričom spojí Prievidzu s Bojnicami a susednými obcami. Súčasťou projektu je vybudovanie doplnkovej cyklistickej infraštruktúry, ako sú odpočívadlá, cyklostojany na odloženie bicyklov i oddychové priestory. Cieľom

podpory cykloprojektov vo všeobecnosti je zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy.

Vonkajšie športoviská sú situované v obytných zónach pre každodenné využitie obyvateľov vo všetkých častiach mesta. V *Tabuľke 1* je uvedený počet futbalových (resp. nohejbalových), basketbalových a volejbalových (resp. tenisových) ihrísk na jednotlivých sídliskách. Možno konštatovať, že ihriská sú rozmiestnené rovnomerne vzhľadom na veľkosť daných sídlisk.

Tabuľka 1 - Športové ihriská

P. č.	Lokalita	Počet ihrísk	Futbalové ihriská / Nohejbalové	Basketbalové ihriská	Volejbalové ihriská / Tennis
1.	SÍDLISKO – Píly	7	6	6	0
2.	SÍDLISKO – Zapotôčky	10	5	4	0
3.	SÍDLISKO – Žabník	1	1	1	0
4.	SÍDLISKO – Čierne mesto	0	0	0	0
5.	SÍDLISKO – Dlhá ulica	2	1	2	0
6.	SÍDLISKO – Necpaly	1	0	1	0
7.	SÍDLISKO – Sever	16	8 / 1	8	0
8.	SÍDLISKO – Mládež	2	1	2	1 / 1
9.	SÍDLISKO – Ciglianska cesta	1	1	0	0
	Hradec - M. Lehôtka - V. Lehôtka	3	3	3	0
	SPOLU	43	26 / 1	27	1 / 1

Na väčšine sídlisk sa nachádzajú aj hracie stoly určené pre stolný tenis (*Tabuľka 2*).

Tabuľka 2 - Stolný tenis

P. č.	Lokalita	Počet ihrísk	Počet hracích stolov
1.	SÍDLISKO – Píly	1	4
2.	SÍDLISKO – Zapotôčky	3	6
3.	SÍDLISKO – Žabník	1	2
4.	SÍDLISKO – Čierne mesto	0	0
5.	SÍDLISKO – Dlhá ulica	2	3
6.	SÍDLISKO – Necpaly	1	4
7.	SÍDLISKO – Sever	5	5

8.	SÍDLISKO – Mládež	1	4
9.	SÍDLISKO – Ciglianska cesta	1	2
	Hradec - M. Lehôtka - V. Lehôtka	0	0
	SPOLU	15	30

V súčasnosti sú verejnosťou využívané tzv. workout ihriská, ktoré pozostávajú z najmodernejších posilňovacích fitness strojov. Tie sa nachádzajú v najfrekventovanejších lokalitách, pričom ponúkajú obyvateľom príležitosť zacvičiť si na čerstvom vzduchu v peknom prostredí.

Tabuľka 3 – Workout a posilňovacie stroje

P. č.	Lokalita	Počet ihrisk	Počet prvkov
1.	SÍDLISKO – Píly	3	26
2.	SÍDLISKO – Zapotôčky	3	20
3.	SÍDLISKO – Necpaly	2	12
4.	SÍDLISKO – Sever	1	12
5.	SÍDLISKO – Dlhá ulica	1	1
6.	SKATEPARK	1	4
	SPOLU	10	75

1.2.2 Uzavreté športoviská

Prievidzská samospráva prevádzkuje prostredníctvom Technických služieb mesta Prievidza s. r. o. aj športové areály, v rámci ktorých sú vytvorené podmienky pre výkon rozmanitých športov. Medzi najpopulárnejšie patrí futbal, basketbal, volejbal, hokej, ale i gymnastika, bojové umenia či plávanie.

Zimný štadión vytvára podmienky pre rozvoj telesnej kultúry v prievidzskom regióne, svoje aktivity sústredzuje najmä na mládežnícky šport. Zimný štadión láka nielen domácich návštěvníkov a športové oddiely, ale i zahraničné kluby.

Mestská **krytá plaváreň** slúži verejnosti na voľnočasové aktivity, školám a predškolským zariadeniam na výučbu a zdokonaľovanie plaveckej gramotnosti, športovým triedam na zdokonaľovanie plaveckej výkonnosti, na športový relax.

Viacúčelová **športová hala** v Prievidzi pozostáva z viacerých priestorov, ktoré slúžia rôznemu využitiu, od basketbalu a volejbalu cez zápasenie a gymnastiku až po organizovanie koncertov a iných kultúrno-spoločenských podujatí.

Svojím vybavením a zameraním slúži prievidzský **futbalový štadión** predovšetkým k tréningovému zápasovému účelu. Taktiež je využívaný aj na organizovanie rôznych športových podujatí. Na jeseň 2018 sa začala veľká rekonštrukcia futbalového štadióna, ktorej predmetom bol interiér a exteriér starej tribúny. Investícia do rekonštrukcie futbalového štadióna bola vo výške 1,23 milióna eur, pričom išlo o jednu z najväčších investícii za posledné desaťročia, ktorú mesto Prievidza vynaložilo na obnovu športovej infraštruktúry.

1.3 Športové kluby

Jedným z hlavných ukazovateľov kvality športu je široké spektrum dostupnosti rozličných druhov športových organizácií. Možno konštatovať, že na území mesta Prievidza pôsobí množstvo športových klubov s rozmanitým zameraním. Na zabezpečovaní športovej činnosti zameranej na obyvateľov sa podieľa aj tretí sektor – občianske združenia, neziskové organizácie, cirkevné a iné organizácie rozvíjajúce na území mesta svoje aktivity. Ich činnosť je orientovaná najmä na deti a mládež, pričom využívajú miestne prírodné podmienky i verejné športoviská, školské priestory či športoviská v správe mesta.

Svoje zastúpenie tu majú tradičné i netradičné športy na vyššej aj nižšej úrovni. K tradičným klubom, ktoré dosahujú výraznejšie úspechy v rámci Slovenka patrí Basketbalový klub BC Prievidza, Volejbalový klub Prievidza, Mládežnícka basketbalová akadémia Prievidza, Zápasnícky klub Baník Prievidza, Karate klub Prievidza FKŠ a Športová škola karate Prievidza. Z hľadiska počtu členov patrí k najväčším klubom aj futbalový klub FC Baník Prievidza, Mestský športový hokejový klub – mládež Prievidza, Gymnastický klub Elán Prievidza, Mestský plavecký klub Prievidza či Slovenský korfbalový klub „Dolphins“ Prievidza. Svoju tradíciu v Prievidzi má aj džudo (Telocvičná jednota SOKOL Prievidza), fitness (Športový klub Fitness Free Prievidza) i moderná gymnastika (Argo Prievidza).

Väčšina klubov v rámci svojich štruktúr rozvíja mládežnícku prípravu. Jedným zo spôsobov je aj organizácia voľnočasových krúžkov v školách. Práve podpora mládežníckeho športu je kľúčovým atribútom určujúcim rozvoj športu v meste z dlhodobého hľadiska. Z tohto dôvodu sme v prieskume pri analýze súčasného stavu osloви športové organizácie, ktoré v meste Prievidza združujú predovšetkým deti a mládež.

1.3.1 Pohľad športových klubov

Názory predstaviteľov klubov pôsobiacich v meste Prievidza sme získali z dotazníka (*Príloha č. 2*), ktorý sleduje charakter klubu, úspechy, súčasné požiadavky i problémy, s ktorými sa kluby stretávajú na lokálnej aj celoštátnej úrovni. V prieskume odpovedalo 18 predstaviteľov športových klubov.

V prievidzských kluboch pôsobí približne **70 – 80 % mládežníkov s trvalým pobytom na území mesta Prievidza**. Najmenej ich v kluboch, ktoré majú základňu mimo mesta, napr. ŠK Fitness Free Prievidza (pôsobí aj v Bojniciach a v Kanianke), Golfový klub Agama (ihisko v Koši) či JUDO klub KANO Prievidza (v nedávnej minulosti pôsobil v priestoroch mimo mesta). Potom je to v „spádových“ kluboch, tzn. daný šport sa vykonáva v rámci okresu zväčša len v našom meste – patrí sem hokej či športová gymnastika. Prekvapujúci údaj je najmä u Volejbalového klubu Prievidza, kde len 43 % mládežníkov má trvalý pobyt v meste Prievidza.

Oslovené kluby identifikovali aj viacero najzásadnejších problémov, s ktorými sa najčastejšie stretávajú. Ide najmä o nedostatok priestorov na športovanie, resp. **nedostatočnú športovú infraštruktúru** v meste, **nedostatočnú finančnú podporu** športovej činnosti zo strany štátu, vyššieho územného celku (VÚC) i mesta vzhľadom na vysoké náklady klubu na činnosť a materiálno-technické zabezpečenie. Ako závažný problém vnímajú aj **nízku všeobecnú pohybovú pripravenosť** detí na šport a **slabý celkový záujem detí o šport**. Medzi ďalšie problémy podľa vyjadrení predstaviteľov klubov patrí nedostatočná osvetová činnosť o športe, nezáujem rodičov o voľnočasové aktivity detí a neochota zabezpečovať dopravu na tréningy či nedostatočná legislatíva pre športovú činnosť.

Z toho vyplývajú aj navrhované riešenia v podobe priorít, ktorým by sa mesto malo v oblasti športu venovať. Z dlhodobého hľadiska je podľa klubov najdôležitejšia potreba obnovy resp. výstavby športovej infraštruktúry, zabezpečenie vhodných podmienok na športovanie mládeže a finančná podpora športu. Riešenia, ktoré možno v praxi realizovať v blízkej dobe, spočívajú vo väčšej mediálnej podpore športu zo strany mesta na jeho oficiálnej webovej stránke a sociálnych sieťach, v otvorenej komunikácii mesta so športovou komunitou, ktorej cieľom bude flexibilná reakcia mesta na potreby jednotlivých športov, v organizácii športových podujatí pre rodiny, mládež a v podpore rozvoja športu a vzťahu k športu v školstve.

Predstavitelia klubov sa zhodujú, že **podpora športu má byť zameraná na organizácie pracujúce s deťmi a mládežou**. Úspešnejšie kluby a kluby s dlhodobou tradíciou navrhujú, aby sa finančné dotácie udeľovali aj v závislosti od medzinárodných či celoštátnych úspechov, tradícií daného športu v meste alebo kritéria, či ide alebo nejde o olympijský šport. Menšie a relatívne nové kluby resp. kluby, v rámci ktorých je náročne dostať sa do reprezentácie, však taký názor nezdieľajú.

V rámci dotazníkov hodnotili predstavitelia klubov športovú prípravu detí a spoluprácu so školami. Podľa viacerých je **športová príprava a výkonnosť detí v školách veľmi podhodnotená**, čoho dôkazom je napr. zvýšená miera neschopnosti časti mladej generácie vykonať akúkoľvek športovú aktivitu správne (napr. drep alebo kotúľ). Slabú športovú prípravu detí v školách dokonca niektorí považujú za jeden z najväčších problémov súčasného športu na Slovensku. Pozitívne hodnotia pohybovú, ale aj športovú prípravu v materských školách. Žiaľ, na prvom stupni ZŠ sa na naučené schopnosti a zručnosti nedôvodom nevadzuje a výsledky tohto procesu je vidieť na športovej negramotnosti detí v rôznych vekových kategóriách. Existujúcu spoluprácu so školami považujú kluby za vyhovujúcu.

1.3.2 Financovanie športových klubov a aktivít z rozpočtu mesta

Mesto Prievidza dlhodobo finančne podporuje aktivity športových klubov prostredníctvom priamych dotácií z rozpočtu mesta. Dotácie sa poskytujú podľa **Všeobecne záväzného nariadenia mesta Prievidza č. 8/2019 o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu mesta** v znení doplnkov právnickým osobám, ktorých zriaďovateľom a zakladateľom nie je mesto, a fyzickým osobám – podnikateľom, ktoré majú sídlo alebo trvalý pobyt na území mesta, pôsobia, vykonávajú činnosť na území mesta alebo poskytujú služby obyvateľom mesta. Dotácie sa poskytujú na podporu všeobecne prospěšných služieb a všeobecne prospěšných alebo verejnoprospěšných účelov.

Žiadosti o poskytnutie dotácie na podporu športových aktivít posudzuje **Komisia športu, mládeže a voľnočasových aktivít** pri Mestskom zastupiteľstve v Prievidzi, ktorá dáva odporúčacie stanovisko primátorovi. Primátor následne rozhodne o schválení poskytnutia dotácie.

Na podporu športu formou dotácií vyčleňuje mesto každoročne spolu takmer **593 000 eur.**³ Z toho je približne 123 000 eur určených predovšetkým na podporu celoročnej činnosti, na materiálno-technické zabezpečenie alebo na organizovanie a účasť na športových súťažiach a podujatiach. Ďalších 470 000 eur je poskytnutých na účel prenájmu športovísk pre športové organizácie s veľkou členskou základňou detí a mládežníkov.

Od roku 2024 sa žiadosti o dotácie poskytujú podľa Všeobecného záväzného nariadenia mesta Prievidza č. 18/2023 o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu mesta. Žiadosti sa podávajú výlučne elektronicky prostredníctvom elektronického dotačného systému e-grant na webovom sídle Prievidza www.prievidza.egrant.sk. Žiadosti hodnotia vybraní hodnotelia.

1.5 Športové podujatia v meste

V meste Prievidza sa v priebehu roka konajú viaceré významné športové podujatia. Medzi tie s najdlhšou tradíciou patrí už tradičný **Európsky deň športu**, ktorého cieľom je podporovať šport a pohybové aktivity v celej Európe na národnej, regionálnej a miestnej úrovni a podnecovať európskych občanov k lepšiemu a zdravšiemu životnému štýlu. Koná sa obvykle posledný septembrový týždeň (23. – 30. september) a aktivity v rámci neho sú zamerané predovšetkým na deti a mládež.

K tradičným turnajom, ktoré sa konajú na území mesta viac ako 20 rokov, patrí zápasnícky Medzinárodný turnaj priateľstva, korfbalový turnaj o Pohár primátorky mesta či Memoriál Alexandra Schuta v basketbale neregistrovaných. Populárne medzi športovcami sú aj šachový turnaj Buď pozdravené Slovensko, Princess cup v modernej gymnastike či Memoriály Štefana Gurtlera vo futsale a Jozefa Kmeťa v basketbale.

Čoraz väčšiu popularitu si v súčasnosti získavajú **hromadné bežecké preteky**, ktoré ponúkajú zaujímavé trate pre rôzne vekové kategórie a lákajú nielen amatérov, ale i profesionálov. Prievidzská samospráva tieto podujatia podporuje formou priamych dotácií, materiálno-technického zabezpečenia alebo vecných cien.

³ Vzhľadom na pandémiu koronavírusu SARS-CoV-2 a následnú zhoršenú ekonomickú situáciu v rokoch 2020 a 2021 sú údaje aktuálne k 31.12.2019.

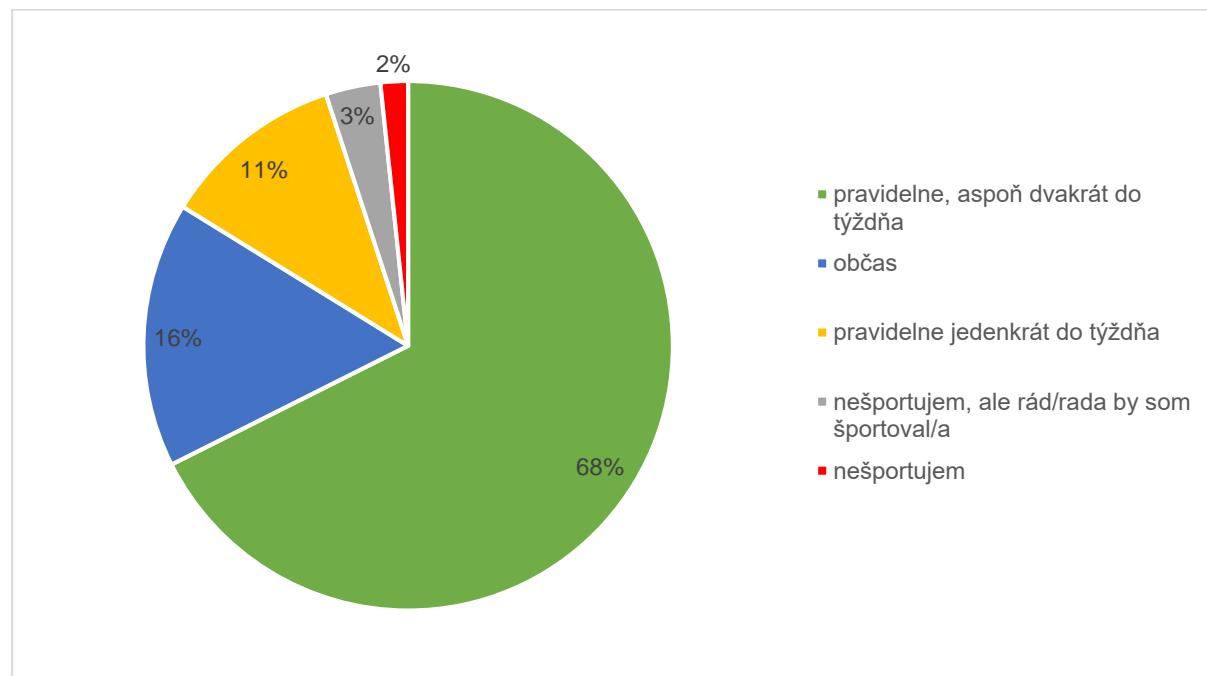
Významným podujatím športového charakteru je aj tradičné **oceňovanie najúspešnejších športovcov a kolektívov** v zmysle § 64 písm. g) Zákona č. 440/2015 Z. z. o športe, ktoré je konané pod záštitou mesta každý rok.

Športové podujatia konané v Prievidzi sú propagované na oficiálnej stránke mesta a na jeho sociálnych sieťach, pričom sa ich ako host' pravidelne zúčastňuje primátorka, resp. ostatní predstavitelia samosprávy.

1.6 Postoj verejnosti k športovaniu

Analytickú časť koncepcie dotvára verejná mienka o možnostiach športovania v meste Prievidza i o návrhoch podpory športových klubov zo strany mesta. Do ankety (*Príloha č. 3*) sa zapojilo 173 obyvateľov. Anketové otázky a možnosti odpovedí zohľadňujú reálne mesta Prievidza.

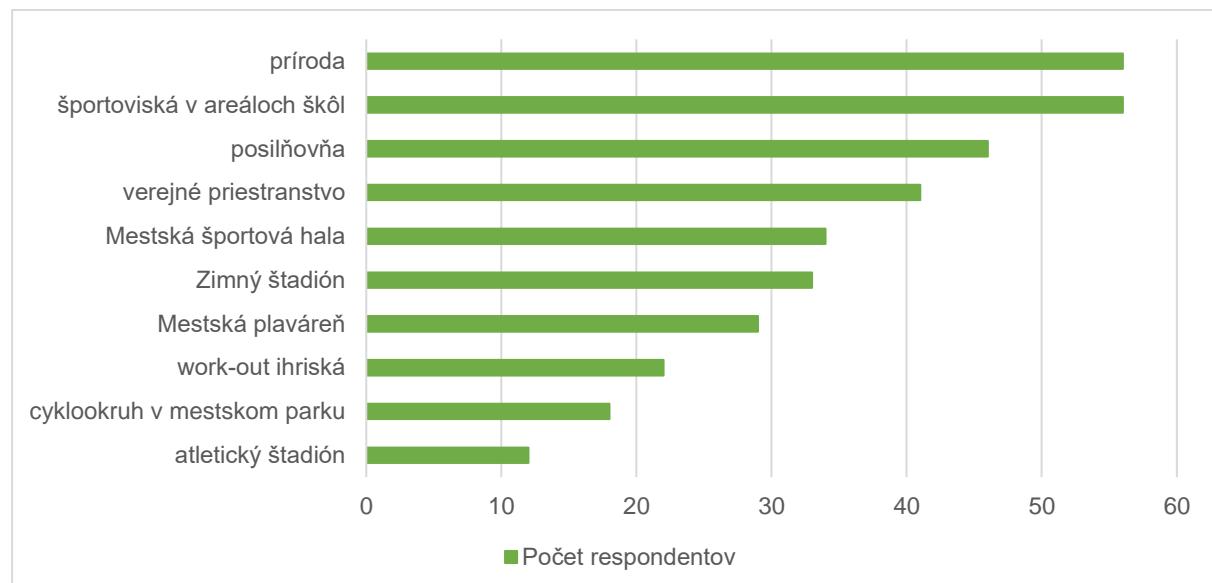
Obrázok 1 - Ako často športujú obyvatelia mesta Prievidza

Vo všeobecnosti možno tvrdiť, že Prievidžania zapojení do ankety udržujú aktívny športový život (*Obrázok 1*), pričom najčastejšie využívajú voľne dostupné exteriérové lokality (*Obrázok 2*). Pozitívne možno hodnotiť fakt, že obyvatelia športujú predovšetkým v prírode.

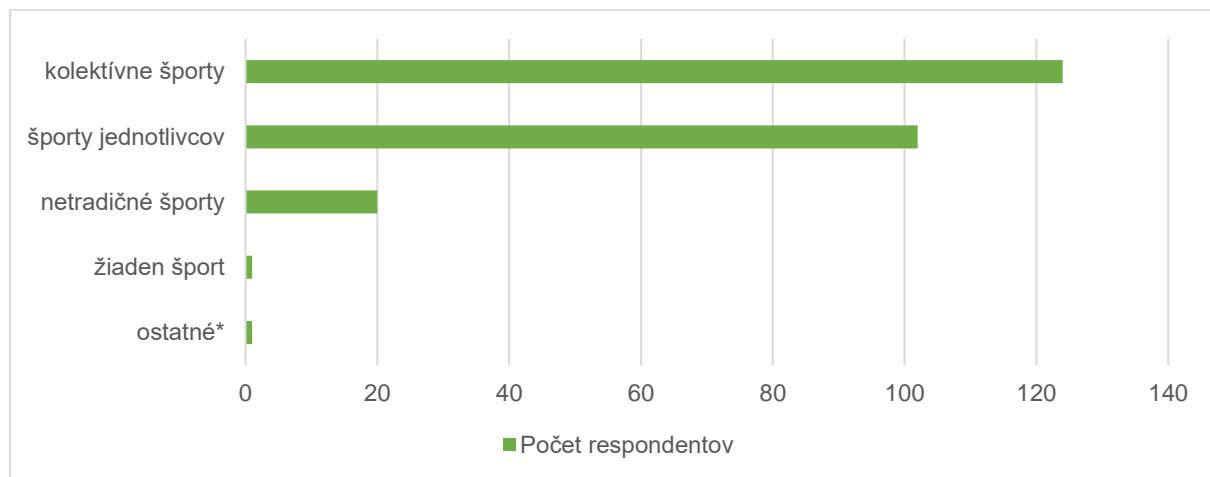
Využívajú tiež športoviská v areáloch škôl (atletická dráha, futbalové, volejbalové, basketbalové ihrisko). V rámci uzavorených športovísk je najvyužívaniejsia Mestská športová hala, ktorá vďaka svojej multifunkčnosti poskytuje vhodné podmienky pre rôznorodé aktivity.

Obrázok 2 - Prostredie, v ktorom obyvatelia mesta Prievidza najčastejšie športujú

Väčšina respondentov zastáva názor, že mesto by malo finančne podporovať najmä kluby venujúce sa kolektívnym športom (Obrázok 3), medzi ktoré tradične zaraďujeme basketbal, futbal, futsal, korfbal, ľadový hokej, volejbal a iné. Práve tieto športy majú v meste Prievidza aj najväčšie fanúšikovské základne. Finančnú podporu zo strany mesta by mali dostávať aj organizácie zastrešujúce športy jednotlivcov, ako napr. atletika, armwrestling, bojové umenia/športy, cyklistika, fitness, gymnastika, krasokorčuľovanie, plávanie či tenis. Netradičné športy, kde patrí napr. frisbee, lukostreľba, parkour a pod., nevyžadujú z pohľadu verejnosti veľké finančné subvencie.

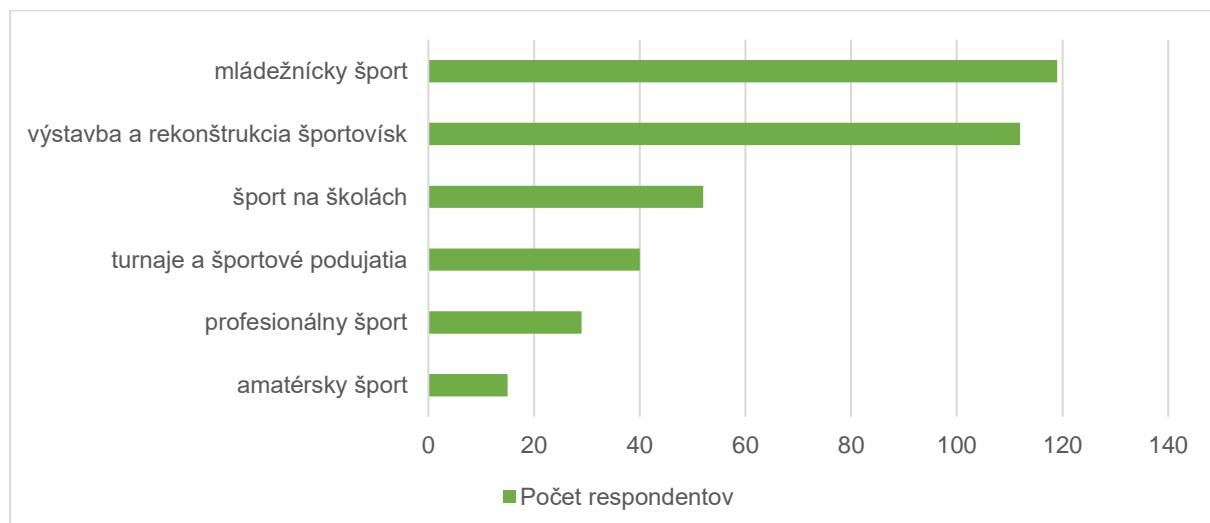
Obrázok 3 - Druh športu, ktorý by malo mesto Prievidza finančne podporovať

*ostatné športy (odpovede s 1 návrhom): plážový volejbal, veslovanie, zápasenie, atletika pre najmenších, golf, všetky športy v rámci mládeže, hádzaná, florbal, rekreačný beh - výstavba atletickej dráhy, stolný tenis, zásadne mládežnícky šport rôzneho druhu, tanec, akýkoľvek šport.

Podľa odpovedí obyvateľov by najväčšie investície v oblasti športu mali smerovať do podpory mládežníckeho športu (Obrázok 4) a do športovej infraštruktúry vo forme výstavby alebo rekonštrukcie športovísk.

Obrázok 4 - Oblasti spojené so športovaním obyvateľov, ktoré by malo mesto Prievidza podporovať

2. STRATEGICKÁ ČASŤ

V rámci rozvoja športu v meste Prievidza je možné na základe analýzy súčasného stavu vymedziť ciele na najbližších 10 rokov. Vďaka identifikovaným problémom, ktoré vnímajú predstaviteľia škôl a športových klubov i širšia verejnosť, sme stanovili kľúčové body tvoriace podstatu koncepcie rozvoja športu. Niektoré navrhované riešenia sú však medziodborového charakteru a vyžadujú si podrobnejšie skúmanie (napr. navrhované zavedenie testovania telesnej zdatnosti žiakov v školách).

Mesto Prievidza bude pokračovať v podpore predovšetkým **mládežníckeho športu**, pričom dôraz bude klášť aj na zabezpečenie vhodných podmienok pre rekreačné športovanie širokej verejnosti, vrátane zdravotne znevýhodnených a seniorov, ktoré prispievajú k regenerácii telesných a duševných síl človeka, k upevneniu jeho zdravia a k zvyšovaniu jeho telesnej zdatnosti. Rovnako bude mesto Prievidza prispievať aj k zvyšovaniu pozitívneho obrazu o športe a jeho vplyvoch na zdravie človeka.

2.1 Programová časť

V tejto časti dokumentu sú uvedené strategické a špecifické ciele koncepcie, ktorú budú usmerňovať rozvoj športu v meste Prievidza v najbližšej dekáde.

Prioritami rozvoja športu pre obdobie 2021 – 2031 je:

- 1. podporovať rozvoj športu v meste budovaním a modernizovaním infraštruktúry:**
 - a) zabezpečenie čo najlepšej dostupnosti pre zdravotne znevýhodnených,
 - b) rekonštrukcia zimného štadióna, s dôrazom na zvýšenie hospodárnosti,
 - c) koncepcia riešenia rekonštrukcie a zmodernizovania atletického štadióna a športovej haly s dôrazom na zvýšenie hospodárnosti,
 - d) revitalizácia a budovanie nových sídliskových a školských športovísk.
- 2. podporovať aktivity v oblasti rekreačného športu a aktívneho využívania voľného času** (viac v odstavci 6. *podporovať rozvoj rekreačného športu*):
 - a) budovanie mestskej siete cyklochodníkov s napojením na regionálne cykloturistické trasy a zimné bežecké trate,
 - b) celoročná prevádzka krytej plavárne.
- 3. propagovať podporu športu a mládeže a zvýšiť záujem detí o šport:**
 - a) podpora organizovania aktivít v jednotlivých športových kluboch s dôrazom na masovosť a prínos pre zdravotný stav mládeže a napĺňanie organizovaného voľného času,

- b) zvýšenie záujmu smerom k športu v základných a stredných školách v rámci vyučovania, ale aj športovej činnosti zameranej na deti v predškolskom veku, v športových aktivitách centra voľného času či organizovania masových podujatí pre všetky vekové kategórie,
 - c) zvýšenie záujmu detí o šport a to zabezpečením umožnenia bezplatného vstupu deťom do 12 rokov na športové podujatia organizované s pomocou dotácie z mesta, za podmienky sprievodu dospelej osoby a s prihliadnutím na kapacitné možnosti a bezpečnostné podmienky podujatí,
 - d) možnosť budovať jednotnú športovú identitu s pomocou karty športovca či iných motivačných prvkov a nástrojov.
- 4. podieľať sa na spoluorganizovaní športových podujatí a podpore aktivít športových klubov:**
- a) podpora vrcholového a výkonnostného športu formou zvýhodneného využívania športových zariadení prevádzkovaných mestom Prievidza,
 - b) mediálna podpora športu zo strany mesta na jeho oficiálnej webovej stránke a sociálnych sieťach,
 - c) otvorená komunikácia mesta so športovou komunitou
- 5. iniciovať aktivity pre seniorov a podpora športovo – rekreačných aktivít ako napr.:**
- a) petang,
 - b) pešia turistika,
 - c) rekreačný beh,
 - d) rekreačné plávanie.

6. podporovať rozvoj rekreačného športu:

Mesto Prievidza bude nadalej vytvárať podmienky pre rozvoj rekreačného športu a telesnej výchovy, ktoré prispievajú k regenerácii telesných a duševných síl človeka, k upevneniu jeho zdravia a k zvyšovaniu jeho telesnej zdatnosti. Špecifickou súčasťou rekreačného športu je tiež záujmová telesná výchova detí a dospievajúcej mládeže.

Na zabezpečenie rozvoja rekreačného športu bude mesto:

- a) mapovať športoviská, ktoré sú majetkom mesta, koordinovať ich údržbu a budovanie,
- b) spoluorganizovať amatérské športovo – rekreačné podujatia masového charakteru,
- c) spolupracovať s inými organizáciami v oblasti športu a koordinovať športové podujatia,
- d) zabezpečovať propagáciu, reklamu a organizačné zabezpečenie podujatí z pohľadu masovokomunikačných prostriedkov,
- e) spolupracovať so športovými klubmi na území mesta Prievidza pri organizovaní aktivít v oblasti rekreačného športu,
- f) budovanie novej cyklo-infraštruktúry a podpora opatrení na rozvoj rekreačnej cyklistiky.

2.2 Systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu

Koncepcia športu je **otvoreným materiálom**, ktorý je možné v prípade potreby aktualizovať. Plnenie cieľov je závislé a priamo sa odvíja od schváleného rozpočtu mesta Prievidza na príslušný kalendárny rok, ktoré schvaľuje Mestské zastupiteľstvo v Prievidzi, na základe požiadavky príslušného odboru Mestského úradu v Prievidzi, stanovísk Komisie športu, mládeže a voľnočasových aktivít pri MsZ v Prievidzi, Komisie finančnej, majetkovej, regionálneho rozvoja a podnikateľských aktivít pri MsZ v Prievidzi a Mestskej rady v Prievidzi.

Medzi kľúčové úlohy, ktoré vyplývajú z navrhovaných cieľov koncepcie patrí:

- a) realizácia projektov, ktoré prinesú pre mesto želaný efekt a budú udržateľné
- b) vyčlenenie finančných prostriedkov z rozpočtu mesta potrebných na realizáciu navrhnutých aktivít a na spolufinancovanie projektov
- c) podpora spolupráce medzi hlavnými aktérmi rozvoja mesta a koordinácia ich aktivít.

Vyhodnocovanie plnenia cieľov daných koncepciou sa bude realizovať priebežne. Sme presvedčení, že predkladaný dokument bude prínosom pre všetkých obyvateľov mesta Prievidza, pričom je vítaná spätná väzba zo strany všetkých zainteresovaných.

ZÁVER

Mesto Prievidza má značný záujem o prosperovanie v oblasti športu. Podpora zdravého životného štýlu je súčasťou priorít politiky súčasnej samosprávy. Šport ako prostriedok zdraviu prospešnej telesnej aktivity má väčší vplyv ako ktorýkoľvek iný druh spoločenskej činnosti. Význam má predovšetkým pre deti a mládež. Nevyhnutnou podmienkou rozvíjania športového vyžitia obyvateľov mesta Prievidza je aj systematická propagácia športového diania dostupnými komunikačnými prostriedkami.

Vďaka prezentovaným názorom všetkých zúčastnených subjektov je možné vytvoriť komplexný pohľad na aktuálne problémy i predstavy, akými spôsobmi je potrebné smerovať rozvoj športu v meste.

Koncepcia rozvoja športu v meste Prievidza na obdobie 10 rokov je dlhodobý strategický dokument, ktorého cieľom je:

- a) nadálej vytvárať podmienky pre rozvoj športu v meste formou využitia športových a voľno-časových areálov, rozvoja aktivít klubov a zapojenia sa čo najširších vrstiev obyvateľstva mesta Prievidza do športových a pohybových aktivít,
- b) posilňovať priestor pre partnerstvo medzi verejným, súkromným a mimovládnym sektorm v oblasti rozvoja športu,
- c) podporovať trvalo udržateľný rozvoj mesta v oblasti športu.

Ide teda o dokument, ktorý sa v najbližších rokoch sústredí predovšetkým na riešenie aktuálnej problematiky v infraštruktúre, organizovaní a podpore športových podujatí.

Zámerom predkladanej koncepcie nie je definitívne vymedziť spôsoby, akými bude mesto Prievidza prijímať konkrétné opatrenia, ale stanoviť priority, ktoré najbližšie obdobie budú podstatnou súčasťou investícii samosprávy. Práve vďaka koordinovanému prístupu všetkých zainteresovaných subjektov môže rozvoj športu reflektovať požiadavky dnešnej spoločnosti. Cieľom je tiež dosiahnuť kvalitné zabezpečenie a naplnenie športovej a rekreáciej funkcie mesta vo forme vytvorenia kvalitnej športovej ponuky.

Koncepcia rozvoja športu v meste Prievidza na roky 2021 – 2031 má slúžiť ako návod k vzájomnej spolupráci samosprávy, výchovno-vzdelávacích inštitúcií, športových organizácií a širokej verejnosti s cieľom realizovať predstavy o ďalšom rozvoji športových činností a aktivít.

Koncepcia je otvorený materiál, ktorý je možné dopĺňať a aktualizovať podľa potrieb, aktuálneho stavu a finančných možností mesta. Koncepcia bude zverejnená na webovej stránke mesta www.prievidza.sk.

Príloha č. 1

DOTAZNÍK PRE RIADITEĽOV ZŠ/SŠ NA ÚZEMÍ MESTA PRIEVIDZA

Názov školy:

1. Aký je počet hodín telesnej výchovy na Vašej škole (bežné triedy, nie športové)?
2. Využívate možnosť navýšenia počtu vyučovacích hodín telesnej výchovy? Ak áno, koľko hodín týždenne máte v jednotlivých ročníkoch?
3. Aké netradičné športy/aktivity ste zaradili do vyučovacích hodín telesnej výchovy?
4. Aké máte krúžky zamerané na rozvoj pohybových zručností žiakov? Ktoré z nich organizuje Vaša škola a ktoré organizuje iný subjekt? Uveďte aj počty žiakov v jednotlivých krúžkoch.
5. Koľko percent žiakov z celkového počtu žiakov Vašej školy je osloboodených úplne alebo čiastočne od telesnej a športovej výchovy?
6. Uveďte, akú športovú infraštruktúru máte k dispozícii na Vašej škole.
7. Navrhnite, aké športovisko, resp. jeho súčasť je prioritne potrebné zrekonštruovať/vybudovať na Vašej škole (napr. atletická dráha, výmena palubovky, multifunkčné ihrisko a pod.).
8. Ako hodnotíte spoluprácu so športovými klubmi, ak s nimi spolupracujete?
9. Uveďte návrhy, akým spôsobom by bolo možné zvýšiť záujem žiakov o šport.
10. Aký máte názor na testovanie telesnej zdatnosti žiakov v ZŠ/SŠ?

Príloha č. 2

DOTAZNÍK PRE ŠPORTOVÉ KLUBY PÔSOBIACE NA ÚZEMÍ MESTA PRIEVIDZA

Názov klubu:

1. Predstavte bližšie Váš klub. Kedy vznikol a aké má ciele do najbližších rokov?
2. Aké historicky najväčšie úspechy dosiahol doteraz Váš klub, resp. akých najúspešnejších športovcov vychoval?
3. Koľko má Váš klub športujúcich členov a koľko z nich je mládežníkov do 18 rokov?
4. Približne koľko percent z Vašich športujúcich členov od 5 do 18 rokov má aktuálne trvalý pobyt na území mesta Prievidza?
5. S akými najzásadnejšími problémami, ktoré sa týkajú športovej činnosti, sa stretávate v meste Prievidza či celkovo na Slovensku?
6. Čo pokladáte za priority, ktorým by sa mesto malo venovať v oblasti športu?
7. Malo by mesto podľa Vás podporovať niekoľko vybraných športov alebo všetky kluby, ktoré sa venujú najmä mládeži?
8. Aká podpora zo strany mesta Vám chýba?
9. Ako hodnotíte športovú prípravu detí v školách? Ako hodnotíte spoluprácu so školami?
10. Koľko percent ročného rozpočtu Vášho klubu je tvorených z dotácií mesta Prievidza (vrátane dotácie na nájom športoviska)?
11. V akej výške platia členské príspevky Vaši športujúci členovia?

Príloha č. 3

ANKETA PRE VEREJNOSŤ

1. Ktorý druh športu by malo mesto Prievidza finančne podporovať? Označte najviac dve možnosti.
 - a. športy jednotlivcov (atletika, armwrestling, bojové umenia/športy, cyklistika, fitness, gymnastika, krasokorčuľovanie, plávanie, tenis a iné)
 - b. kolektívne športy (basketbal, futbal, futsal, korfbal, ľadový hokej, volejbal a iné)
 - c. netradičné športy (frisbee, lukostreľba, parkour a iné)
 - d. iný druh športu: _____
 - e. žiadny šport
2. Ktoré oblasti spojené so športovaním obyvateľov by malo mesto Prievidza podporovať? Označte najviac dve možnosti.
 - a. výstavbu a rekonštrukciu športovísk
 - b. mládežnícky šport formou dotácií
 - c. amatérsky šport formou dotácií
 - d. profesionálny šport formou dotácií
 - e. turnaje a športové podujatia
 - f. šport v školách
3. Ako často športujete? Označte jednu možnosť.
 - a. pravidelne, aspoň dvakrát do týždňa
 - b. pravidelne jedenkrát do týždňa
 - c. občas
 - d. nešportujem, ale rád/rada by som športoval/a
 - e. nešportujem
4. V akom prostredí alebo zariadení najčastejšie športujete? Označte najviac dve možnosti.
 - a. Mestská športová hala
 - b. Mestská plaváreň
 - c. Zimný štadión
 - d. posilňovňa
 - e. verejné priestranstvo
 - f. príroda
 - g. workout ihriská
 - h. atletický štadión
 - i. športoviská v areáloch škôl
 - j. cyklookruh v mestskom parku